

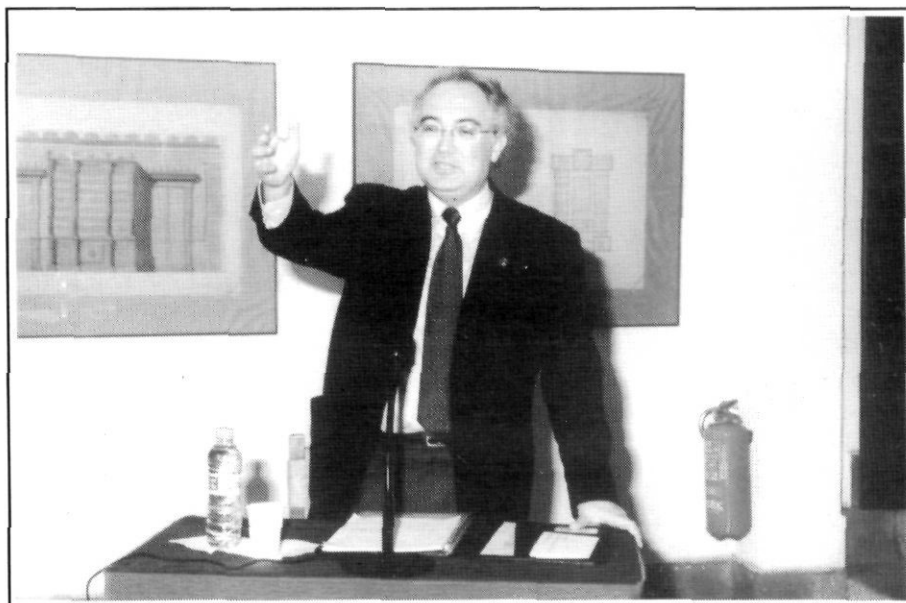
Manuel Mas i Estela, alcalde de Mataró, el passat dijous dia 18 de gener pronuncià la conferència que tot seguit transcrivim, la darrera del cicle *Les expectatives del nou segle*.

MATARÓ A L'INICI DEL SEGLE XXI

He de començar agraïnt al Museu Arxiu que hagi organitzat aquest cicle de conferències. Quan en Manel Salicrú va venir a exposar-me la idea de fer-les, em va preguntar què em semblava. I jo li vaig dir que em semblava bé, i que, a més, també em semblava bé que l'alcalde fos convidat per una entitat civil, una entitat cultural en aquest cas, perquè exposés la seva visió de les coses i, més concretament, la seva visió del tombant del segle. Perquè jo crec que hi ha ciutadans que, per motius de feina, tenen la possibilitat de parlar sovint amb l'alcalde, però que hi ha molts altres ciutadans que l'única visió que tenen de la seva autoritat és només la que reflecteixen els mitjans de comunicació, que estan molt centrats en el dia a dia, i no coneixen el que pot pensar qui regeix per voluntat democràtica la ciutat, que habitualment no té l'oportunitat d'explicar-ho a una àmplia concurrència i diversa com avui. I fins i tot, afegia, em sembla que els ciutadans tenen el dret de

sentir a parlar l'alcalde i de sortir dient que el que ha explicat no era interessant, o bé de pensar quines coses que diu aquest home, que és el qui governa.

És a dir que, si per autoprotecció, un càrrec públic no parla massa o només diu determinades coses, crec que és dolent per la percepció que els ciutadans poden tenir d'aquest càrrec públic. Per tant, començo amb la gosadia de dir que, potser, del que jo diré, vostès pensaran que no n'hi havia per tant, que són coses que ja sabíem, o que no ha

Manuel Mas, alcalde de Mataró, en un moment de la seva intervenció.
Fotografia Miquel Sala. MASMM.

explicat res de nou, però crec que els ciutadans i les ciutadanes de Mataró tenen tot el dret de saber el que l'alcalde pensa d'alguns determinats temes, i tot el dret d'escoltar-ho directament, de la seva pròpia veu.

Però avui, abans d'iniciar la meua exposició, he de parlar de l'Ernest Lluch, ja que aquesta xerrada l'havíem de fer el 23 de novembre i no la vàrem poder fer perquè dos dies abans va ser assassinat. L'Ernest era un bon amic meu. Va ser el meu primer cap quan vaig començar a treballar, fa trenta-dos anys, a la Comissió d'Urbanisme de Barcelona, i des d'aleshores ens havíem tractat de manera continuada. Per això el seu assassinat em va colpir molt. I per això vull parlar, breument, de l'Ernest; crec que ho de fer.

Vull parlar del seu caràcter, del seu tarannà estudiós. Em sembla que val la pena de remarcar, per exemple, els treballs que darrerament estava fent sobre els austriacistes. Curiosament, dels austriacistes, se n'ha parlat molt des del punt de vista polític, però em sembla que molt poca gent havia gratat, ho estava fent ell, sobre la gent que va continuar essent austriacista després de la desfeta del 1714. És un exemple, d'entre les moltes coses que havia fet.

També vull remarcar de l'Ernest la seva xafarderia o la seva tafañeria. Potser li venia del seu mestre, el professor Estapé, que un dia, no fa gaire, a Mataró em va dir «Mas, recorda que tot això de la política és xafarderia, no és res més que això».

I, per últim, vull remarcar el caràcter inquiet de l'Ernest, caràcter que el portava a preocupar-se de tot, de la música, del futbol, dues de les seves dèries, però també de literatura, d'art, de relacions socials... Era una persona amb qui podies estar moltes i moltes hores parlant. I amb mi, pel seu esperit vilassarenc, a manera de broma, més d'una vegada havíem parlat de la rivalitat entre penja-ases i capgrossos...

Em perdonaran que hagi fet aquesta breu introducció, però m'ha semblat que si el novembre vàrem haver d'ajornar la conferència, era necessari de fer aquest petit record de l'Ernest Lluch.

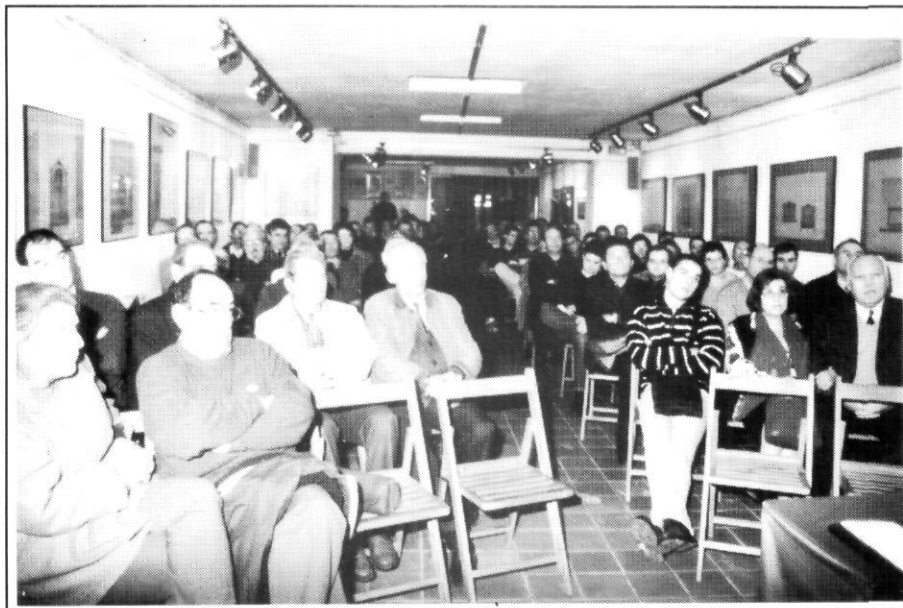
Dit això, una qüestió prèvia, perquè no els estranyi tot el que aniré dient i repetint. Probablement els desil·lusionaré perquè parlaré molt poc de Mataró. Els explicaré com jo veig la ciutat, i de resultes de com jo veig la ciutat, molt possiblement entendran per què no els parli després de Mataró, sinó d'altres coses.

Tinc una visió del món profundament dinàmica. Crec que pensar, especialment en aquest començament de mil·lenni, que les coses van a poc a poc, i que tota la vida les hem vist no porta enlloc. Ens hem d'instal·lar en una visió profundament dinàmica de la realitat social i econòmica, perquè, si no és així, no sabrem enfrontar-nos amb el futur.

És una dèria que tinc reiteradament. És a dir, no miro res sense aquesta visió dinàmica. Això comporta, els he de dir, una tensió constant i un desgast intel·lectual, fort. I per què aquesta tensió constant? Perquè estàs convençut que tot el que penses, tot el que veus, o tot el que dones per assentat, potser no serà vàlid demà. I això representa un desgast intel·lectual profund, perquè els punts on agafar-te, els punts d'arrelament, són molt febles. Moltes vegades penses que seria millor que les coses no anessin tan de pressa, perquè probablement viuries sense tanta angonya. Perquè moltes vegades acabes creient unes certes coses, i al cap de poc de creure-les, t'adones que han canviat les bases que les fonamentaven i que t'havien fet creure que anirien d'una determinada manera. Em sembla que això no és pas nou, però és una cosa que em marca molt, a mi, i que, suposo, que també ha de marcar tota la societat. Vaig llegir fa poc, no recordo on, una frase que ho sintetitza, «ara que ja havíem trobat les respostes, ens han canviat les preguntes». Jo crec que aquesta és la idea cabdal per entendre la meua visió de la ciutat i el que els explicaré.

La ciutat de Mataró, ni per la seva història, ni per la seva dimensió demogràfica, ni per la seva ubicació, ni per la seva base socio-econòmica, és diferent de les altres ciutats del conjunt territorial on està situada. Jo diria que, dintre el territori de Catalunya, és una ciutat de mida mitjana. I com a mitjana, és clar que hi ha ciutats que estan més amunt, i altres que estan més avall. Podem dir que a Catalunya hi ha una gran ciutat, Barcelona, que té unes connotacions especials per la seva història, pel seu pes demogràfic, per la seva centralitat en el territori, i, fins i tot, per la seva base socio-econòmica, i que totes les altres estan en un altre nivell.

Una ciutat com la nostra seria Lleida. Però Lleida, per la seva ubicació territorial, pot plantejar-se, i es planteja, qüestions diferents de Mataró, perquè Lleida és el centre d'un gran hinterland en el qual és l'únic punt de referència. Mataró, en canvi, amb una història paral·lela i probablement, o segurament, amb una mateixa base demogràfica, per tenir una altra ubicació territorial, és diferent.

Públic assistent a la conferència.
Fotografia Miquel Sala. MASMM.

Per això a Lleida es pot pensar la situació de la ciutat, i la seva projecció en el futur, d'una forma diferent a la que podem plantejar nosaltres a Mataró.

Abans he manifestat la meva percepció que la ciutat de Mataró pot considerar-se com a mitjana del que és el país. Per tant, si això és així, la ciutat de Mataró és indicativa del que passa en el país i, a partir d'aquí, convindran amb mi que no cal pensar tant en termes propis de ciutat, sinó mirar quines són les coses que marcaran el futur del país en aquest segle, i potser, fins i tot, més enllà del país, dintre de l'entorn socio-econòmic en què ens movem, això que en diem el món occidental.

És a dir, penso que si Barcelona, Catalunya, i el seu entorn europeu van més o menys bé, probablement nosaltres també anirem bé. I que si tot va malament, probablement, nosaltres anirem malament. És a dir, tot i que penso que és absolutament discutible, jo no sé trobar elements que em facin pensar que la nostra ciutat pugui agafar un ritme diferent del ritme que agafi el conjunt en el qual està inserida. Potser per a algunes ciutats, per la seva especificitat, o per a alguns territoris, també per la seva especificitat, es pot pensar d'una forma diferent. Jo crec que en el nostre cas no. Nosaltres no som un petit poble en el qual la seva base socio-econòmica ha desaparegut, com seria el cas d'un poble rural, per exemple, i tampoc no som un poble basat en un monocultiu, encara que nosaltres hem tingut monocultiu. Però crec que ens n'estem sortint molt bé des del punt de vista de la base econòmica. I tampoc no som una gran ciutat que es pot plantejar

uns grans laboratoris de biotecnologia, per exemple, perquè no tenim capacitat suficient per fer-los.

I aquí acabaré pràcticament les referències que faré a la ciutat de Mataró. La meua visió és que som una expressió bastant clara del que és la mitjana del país i del seu context socio-econòmic. Per tant, si ens hem de moure, i crec que ens mourem, ho farem com es mourà el conjunt del

context en el qual nosaltres estem inserits. Per això ja no parlaré gaire més de Mataró. Parlaré de com jo veig aquest conjunt en què estem inserits, de quins són els reptes que té, de quines són les oportunitats de sortir d'aquests reptes, de quins són els problemes i del que ha de fer aquest conjunt per sortir-se'n. Si aquest conjunt fa totes aquestes coses, i nosaltres també ho fem, anirem endavant i continuarem, més o menys, com ho anem fent fins ara.

Quin és el marc general que jo veig en aquest començament de segle xxi? Què ha estat el segle xx? Alguns historiadors han definit el segle xx com un segle curt, que comença amb la guerra del catorze i acaba amb la caiguda del mur de Berlín l'any vuitanta-nou. Ha estat un segle que començava amb grans aspiracions i amb grans respostes a aquestes aspiracions i que ha acabat, jo crec, tot i els creixements importants i els canvis indubtables en el nostre entorn, amb grans fracassos respecte de les grans idees i de les aspiracions col·lectives inicials. Hi ha hagut moltes guerres entremig, hi ha hagut molts morts entremig, però moltes de les respostes que s'han donat, tant polítiques, com fins i tot, culturals, han acabat bastant fracassades. Idees col·lectives que eren potents a començaments del segle xx, a finals del segle han quedat en un no res, o han quedat absolutament bandejades.

Com veig el començament del segle xxi en aquest entorn?. Des del punt de vista polític, és evident que només existeix un sol model, el model proposat pel binomi capitalisme-democràcia. I per què és així? Des de la posició d'esquerra que jo represento i sóc, ho he d'explicar. Jo crec que és

el resultat del fracàs de la visió simplista enfront a la complexitat de la vida. I aquest és un tema que als homes i a les dones d'esquerra els hauria de fer reflexionar molt. Si existeix un sol model és per la complexitat de la vida i per la resposta que s'hi ha de donar, que obliga que el model sigui molt més flexible, que la gent tingui molt la paraula, i que tingui més possibilitats, en contraposició d'altres models dirigistes que s'ha pogut comprovar, o provar, que no funcionaven. I no estic parlant de dirigisme només en una, sinó en totes les direccions.

En economia, avui, a l'inici del segle XXI, es parla, és tots els dies als diaris, d'una nova manera de fer, la nova economia. Però jo discrepo. No crec que entrem en una nova economia. Penso que som en una nova frontera de l'economia, que és una cosa diferent.

Jo crec que avui l'economia continua basada en el funcionament del capitalisme, més o menys controlat pel funcionament de la democràcia. No crec que les *dot coms* o les *star-ups*, de les quals ara es parla molt, i totes aquestes coses, siguin una nova economia, perquè tot això acaba quan s'examina quin és el resultat, quines vendes es fan, quins resultats econòmics té l'empresa, i llavors tot es redueix altra vegada al tema de sempre, que l'economia funciona si es produeixen beneficis, si hi ha guanys i la cosa va. Si no, allò és fer volar coloms. El que sí que crec, és que tot això que se'n vol dir la nova economia, tot això de la societat de la informació, ens col·loca davant una nova frontera en la forma de fer economia.

Això sí. Però això ja s'ha viscut en altres moments de la història. La primera revolució industrial va ésser una nova forma de fer economia respecte a la d'abans. I quan ve la segona revolució industrial, a començaments del segle XIX, torna a ser la mateixa cosa. I ara jo crec que, una vegada més, estem en una nova forma de fer l'economia, però no pas en una nova economia.

Per últim, i a grans trets, a l'inici del segle XXI, des del punt de vista de la societat, jo parlaria de la preponderància de l'individu i de les respostes individuals i, sorprenentment, a diferència amb el començament del segle XX, de la desaparició de les idees col·lectivistes, de les idees de treballar conjuntament i de donar respostes conjuntament. Probablement, si tornéssim a les arrels marxistes, algú diria que és evident que una cosa surt de l'altra, que de l'economia i de la política, en surt una societat, o que de la societat, se'n deriva un model econòmic, que sempre existeix aquesta

interrelació. Però jo diria que avui és molt clara aquesta preponderància del món individual, respecte al món i les respostes d'ordre col·lectiu.

Avui dia, la societat del nostre entorn té un conjunt de reptes a afrontar. I, seguint allò que he dit abans de Mataró, nosaltres els tenim igualment. Em permetran que no sigui original perquè penso que el que els diré ja els ho han explicat quaranta mil vegades, i jo també ho he explicat. Fa dos anys em van convidar a fer una xerrada semblant des del punt de vista del municipalisme i vaig parlar dels mateixos reptes, i després també els he anat explicant moltes vegades.

El primer repte és la sostenibilitat, o sigui que hem d'intentar traspassar a les generacions futures, com a mínim, el mateix estat de conservació de la naturalesa que tenim ara, i si el podem millorar, millor, però no passar a les generacions futures un estat de la naturalesa més degradat que el que tenim ara. I és especialment important de centrar el tema en el nostre context, essent conscients que som una societat de rics. Sé també que costa d'acceptar aquesta idea, però l'exemple –em perdonaran perquè sempre faig servir el mateix– és el del paper higiènic, que em sembla que en Joan Majó també l'explica, i que jo el devia copiar d'ell. Si tots els països del món fessin servir paper higiènic com el fem servir nosaltres, no hi haurien prous boscos, s'acabarien de seguida. Això de la societat de rics és un tema que cal explicar. Què vol dir això d'una societat de rics? Doncs una societat que gasta molts recursos naturals i que es pensa que tothom, tot el món, viu igual. I no és veritat. La nostra societat gasta més que moltes altres, més que la majoria de les societats del món. Després en tornaré a parlar i diré algunes de les coses que haurem de fer, que avanço. Haurem d'aprendre a desprendre'ns de coses. I això serà molt dur, però crec que, com a repte, és important de plantejar-ho. La sostenibilitat, i per tant els temes dels residus, de la mobilitat de les persones, del consum de primeres matèries, de l'alimentació –tema que aquests dies tenim sobre la taula– és un dels grans reptes que té la nostra societat avui.

El segon repte que té la nostra societat és la multiculturalitat. Una vegada més en la història de la humanitat es tornen a produir moviments migratoris importants, dels quals ara nosaltres som receptors. Durant molts anys varem ésser país d'emigrants i ara aquests arriben a casa nostra. I aquest fenomen comportarà, evidentment, canvis en les nostres famílies, en les nostres arrels, en les pautes de la nostra cultura.

No ho sé; l'última notícia que he llegit, o que m'ha impactat, sobre aquest tema, és la qüestió que no hi ha prou soldats professionals, i que, potser, s'haurà de recórrer a soldats estrangers. És molt fort. L'imperi romà va començar així, no? I va acabar com va acabar. És a dir que el canvi és imparabile, i que no l'aconseguirem aturar de cap manera, perquè jo crec que forma part de la història de la humanitat, dels moviments de la història de la humanitat, i ens portarà barreges, fusions, i noves pautes quant a comportaments quotidians. Potser ja hem viscut alguna d'aquestes coses en aquests darrers temps, però crec que només és l'inici de la gran dinàmica que ens vindrà a sobre durant les pròximes dècades. I, per tant, haurem d'acceptar una societat multicultural, i això lliga també amb una altra cosa que diré més endavant, haurem d'afrontar conflictes derivats d'aquesta multiculturalitat, lògics, inevitables. Qui pensa o digui que no n'hi haurà, s'equivoca. Qui pensa o digui que no es generaran tensions, s'equivoca. Jo crec que n'hi haurà. En parlaré cap al final.

El tercer repte fa referència a les estructures socials. Hem viscut en els darrers anys canvis demogràfics importants, que s'accentuaran molt en els propers. Canvis de formes de viure la gent, canvis de comportaments. Els donaré una dada referida a Mataró que ha sortit avui, i que a mi, quan la vaig llegir el diumenge passat, em va sobtar. En deu anys, la gent que viu sola a Mataró, ha passat de l'onze al divuit per cent. A París, en aquests moments, al nucli central de París, el vint-i-cinc per cent de la gent viu sola, o amb un gos, perquè aquest és un problema derivat de viure sol. Però en deu anys, a Mataró, ja hem passat de l'onze al divuit per cent. I això s'accentuarà. Les famílies ara són absolutament diferents de les de fa vint anys, però en el futur seran encara molt més diferents. Veurem noves formes de vida, i això ja s'està anunciant, que faran que les estructures familiars siguin absolutament diferents. I tot això, què comporta? Doncs problemes urbanístics, potser perquè estem pensant en una ciutat per a un determinat tipus d'estructura familiar, i en serà una altra. Problemes de distribució de béns i serveis, ja que és possible que molta gent acabi comprant per Internet o que compri els diumenges, per exemple, i haurem d'acceptar-ho. Problemes de noves demandes de lleure, ja que pot ésser que hi hagi demandes culturals que siguin diferents. I no cal dir-ho, problemes a partir de les demandes sanitàries, assistencials o socials que es derivaran d'aquestes noves estructures.

Quart repte de la societat d'avui, avenços tecnològics imparables. Ja els estem vivint, però

jo crec que s'accentuaran. Si fa cinc anys ens haguessin dit que avui hi hauria més línies de telèfons mòbils que de telèfons fixos al nostre país, potser no ens ho hauríem cregut. I més quan encara tinc el record recent de quan els alcaldes de poblacions petites demanaven la línia telefònica. En els propers anys veurem nous avenços tecnològics que ara, tot just, només se'ns estan anunciant, sobretot en el camp dels transgènics o de la biotecnologia. I haurem d'adaptar la nostra mentalitat a les innovacions de la societat futura.

El cinquè repte és l'adaptació continuada dels coneixements a la societat. Estàvem acostumats que les persones teníem uns anys per a l'educació i uns anys per al treball. Avui això, des de fa un quant temps, ja no és cert, s'ha trencat l'antic ritme, però jo no sé si tothom té clar que, el que ve darrera d'aquest trencament, és l'adaptació i l'educació continuada que caldrà fer. He llegit que un economista americà, a qui van convidar de situar-se a la fi del segle XXI per tal que pogués explicar els canvis transcorreguts durant tot el segle, va apuntar que un dels principals problemes era que ningú no havia previst la desaparició de l'educació universitària superior, tal com la coneixem ara, i deia que les antigues universitats, com Harvard i Cambridge, servirien només per als fills de casa bona per anar a passar el temps, i aprendre a jugar al cricket, perquè l'educació no serà a les universitats, sinó que serà una educació continuada i seguida, dia a dia, en funció del tipus de treball, ja que les persones potser treballaran dos anys en una cosa i després hauran d'estudiar una cosa diferent, i el fet d'haver estudiat en una universitat de reconegut prestigi, no servirà per a res. Adaptació continuada, formació permanent. Aquest és un dels reptes de la societat avui.

El sisè element de repte, el plantejo des de la meua posició de càrrec públic electe. És la inadequació de l'Administració per fer front i per adaptar-se a la vida de la societat canviant. Crec que les administracions públiques actuals, sorgides a l'època napoleònica, no tenen res a veure, o no responen, a les necessitats que la societat demana avui dia. Un exemple, els municipis. En el nostre cas Mataró, Argentona, Cabrera, Dosrius, Premià, Llaveneres, són i comprenen un magma de comunicacions i d'interrelacions, i no es pot dir que Mataró s'acaba a la riera d'Argentona. Mataró s'acaba on els ciutadans de Mataró van a treballar, a comprar, a vestir, i fins i tot, a morir en funció dels hospitals i dels tanatoris comarcals. La idea tradicional que la gent neix i mor en un lloc s'ha acabat. I les actuals administracions o canvien i

s'adapten a aquesta nova realitat, o provoquen greus disfuncions, perquè unes fan unes coses i altres, al costat mateix, en fan altres d'absolutament diferents i resulta que no lliguen. Com a exemple, esmento els temes urbanístics i els temes culturals. Per què hem de continuar pensant que totes i cada una de les administracions han de fer un conjunt de coses, les mateixes coses, quan es podrien fer totes alhora, conjuntament? A més, les eines que tenen aquestes administracions, les lleis, els reglaments, són totalment obsoletes. Com que, en funció del meu càrrec, he debatut moltes vegades el tema, quan sento parlar de l'Estatuto Básico de la Función Pública, em faig un tip de riure, amb perdó, perquè penso que aquest concepte de funció pública és un concepte decimonònic —estem en el segle XXI— i que les regles del joc amb el qual han de treballar els servidors públics, no tenen res a veure amb allò que tradicionalment s'ha entès per funció pública. He manifestat només dos exemples, i en podria haver proposat molts més, de la inadequació de les administracions.

I l'últim dels reptes de la societat d'avui que jo plantejo és el tema de la creixent desvertebració social. Molt probablement està en consonància amb la meua visió de la societat actual, en la qual, com ja he dit, i al meu criteri, predomina l'individu per sobre de les agrupacions col·lectives. I aquesta desvertebració social implica la dificultat de trobar interlocutors, continuats, fermes, segurs i estables, per viure en col·lectivitat. Els posaré un exemple de Mataró. L'Ajuntament de Mataró va decidir de fer la plaça de Can Bergada, es va redactar un projecte que va ser aprovat per unanimitat, totes les mans aixecades al ple de l'Ajuntament, projecte que es va exposar al públic, perquè la llei diu que els projectes s'han d'aprovar inicialment i que després s'han d'exposar al públic —perquè els ciutadans els coneguin i perquè, si ho creuen oportú, puguin manifestar la seva oposició— sense que ningú digués res, i es va aprovar definitivament. Però quan es va començar a construir la plaça, els veïns van dir que no els agradava, i que la paret era un nyap. I és clar, la resposta de l'Administració

era dir, si ho vàrem explicar, si vàrem convocar una reunió, si va anar a informació pública i es va publicar... Però, tot això, a l'hora de la veritat no servia de res, perquè l'Administració, tot i que havia utilitzat tots els procediments legals que pertocaven, però que no serveixen, no va saber trobar o connectar amb interlocutors concrets per a poder negociar abans de començar el projecte.

L'exemple que he posat és molt banal, però ens hem d'imaginar el que passa, o pot passar, a gran escala, amb administracions més importants o amb problemes més transcendents.

Ben aviat, d'aquí un any, haurem de canviar la moneda, i en lloc de portar pessetes a la butxaca, portarem euros. I això, s'ha explicat a tot arreu, i fins i tot en mítings a les places públiques, en campanyes electorals. Ara, m'agradarà veure l'any que ve la dificultat que tindrem en el moment de fer el canvi, decidit lògicament per les administracions responsables, i la desvertebració social que es pot provocar per no tenir interlocutors fermes, concrets, per a poder-los-hi haver explicat. Sí, és cert que es deurà explicar a l'estil del món d'avui, fent anuncis per televisió, que intentaràn, o aconseguiran, d'arribar als ciutadans d'un en un, i no pas a blocs o conjunts de ciutadans, que podrien ponderar la informació i transmetre-la de manera molt més entenedora, i així, un a un amb la informació de la televisió, que dirà només que un euro val cent seixanta-sis pessetes; tothom amb la maquineta a dividir.

Bé, sostenibilitat, multiculturalitat, noves estructures socials, avenços tecnològics imparables, adaptació continuada del coneixement, inadequació de les administracions, desvertebració social.

Manuel Mas conversant amb persones assistents, després de la conferència.

Fotografia Miquel Sala. MASMM.

A Mataró podríem agafar cada un d'aquest set temes –i jo diria que, ben segur, si vostès quan arribin a casa fan un exercici, encara en trobaran alguns més– i plantejar problemes concrets per tal de mirar com afrontar-los. Jo penso que, en aquesta meua explicació d'avui, no haig de proposar programes d'actuació per la senzilla raó que estem parlant dels propers cent anys i només estem en el primer, en els primers mesos del primer. I amb els canvis que hi haurà no es pot pas dir que les coses seran d'aquesta manera, o com serà la forma d'afrontar aquesta manera. Jo crec que, per començar, ara, la ciutat en general, i no estic parlant de l'administració, afronta bastant bé tots aquests reptes. Des del meu punt de vista té algunes solucions i respostes per a totes elles. Vostès, potser, podran tenir una visió diferent, però crec que tot això ho tenim força ben enfocat. Com a mínim tenim identificats els reptes i intentem de trobar-hi solucions. Compte! La identificació dels reptes i la forma d'afrontar-los, no indica pas que podrem superar automàticament els problemes, perquè, malgrat tot, hi haurà matitzacions, i visions, fins i tot diferents, de com afrontar aquests problemes, i fins i tot trobarem resistències. De tot això després, al final, en tornaré a parlar. Trobarem moltes resistències, perquè haurem de trencar els statu-quo establerts. Haurem de trencar la comoditat de viure. Ja els deia al començament que aquesta meua percepció del canvi portava tensió continuada i desgast intel·lectual. Crec que haurem de trencar la comoditat de dir, escolta'm, per què ens hem de ficar aquí? Ja ho tenim ben clar. Jo crec que tot això ocasionarà resistències evidents, que no sé si ens permetran avançar. Caldrà molt esforç, molta anàlisi, molt estudi, molts colzes, per afrontar els nous temps.

Malgrat tot, crec que estem ben preparats, que estem preparats per afrontar tot això. Vull donar-los un missatge d'optimisme. Perquè crec que la nostra societat i la nostra col·lectivitat d'avui, malgrat que és més complexa, també està molt més preparada. Jo crec que hem de confiar que si ara tenim un català estudiant universitari de cada vint –em sembla que és la ratio que hi ha en aquests moments– algun fruit ha de donar. És a dir, suposo que és bo de pensar que estem encarant el futur amb un gruix de gent que té coneixements, que està preparada, que pot afrontar el futur millor que abans.

Que les administracions tindran més problemes? Sí, però ara les administracions també són molt més fortes, molt més competents, molt més gruixudes. Han après moltes més coses que abans. S'hauran d'adaptar, però també tenen dintre

seu la llavor de l'adaptació. És a dir, jo crec que per ser més rics i, per tant, més savis que temps enrera, podrem afrontar amb més facilitat els nous reptes. Això no vol dir –he llençat un missatge d'optimisme, també vull deixar missatge d'escepticisme– que vostès no es creguin que tot el que he dit és segur; i aquesta és la cloenda de la visió que jo tinc d'aquests problemes, d'aquests reptes; per veure si estem preparats per a afrontar-los, caldrà plantejar unes quantes coses.

Primer de tot ens hem de preparar per comprendre. Ens hem de preparar per comprendre què vol dir això de la sostenibilitat, de la multiculturalitat, de les noves estructures socials. I què vol dir comprendre? Vol dir estar atents, vol dir estudiar, vol dir cercar respostes. I quan parlo d'estar preparats per a comprendre no m'estic referint només a l'Administració. M'estic referint a la col·lectivitat, m'estic referint a la societat, a les seves institucions –i per tant també a l'Administració– i a les seves persones, perquè moltes de les respostes que caldrà donar també seran individuals. Per tant, primera cosa, hem d'estar preparats per comprendre.

Alguna vegada, parlant de l'Administració, penso que m'he equivocat dient que volia una Administració més gran. Probablement és un error, ho reconec. Perquè no és el mateix una Administració més gran que una Administració més forta. Una estructura social més gran, més organitzada, no és equivalent a una estructura social més forta. Crec que cal ser més forts i no pas més grans, que cal tenir bon muscle i no necessàriament volum.

La segona cosa que vull dir, ja els ho he anunciat abans, és que haurem d'estar preparats per afrontar conflictes, perquè n'hi haurà de conflictes, no ho dubtin. De conflictes, n'hi ha hagut sempre, però per les estructures de poder, o per les estructures d'informació, eren menys coneguts que els que hi ha avui dia. Ara les estructures de poder són més transparents, són democràtiques, la gent les pot contrastar, i les estructures d'informació són, evidentment, molt més extenses que temps enrera. Per tant, abans, una gran massa de població no arribava a tenir coneixement dels conflictes, ara, en canvi, els conflictes estan molt més a flor de pell. Però no pateixin! Els haurem d'afrontar i els afrontarem, perquè jo crec que el conjunt de la societat és més valenta. Per tant, si abans deia que hem d'estar preparats per comprendre, i per això hem de ser més forts, ara, a més, dic que hem d'estar preparats per afrontar els conflictes i, per tant, que hem de ser més valents.

I la tercera actitud que penso que haurem de tenir de cara al futur és voluntat d'estar preparats per a canviar. És un tema complicat. No és un tema senzill. Vull dir que haurem d'estar preparats per a acceptar comportaments, actituds, pautes culturals, formes de treball, estatus socials, relacions diferents. Hem d'estar preparats per a adaptar-nos continuadament als nous conceptes que es derivaran de tots aquests reptes, i per tant, jo penso que cal afrontar el futur amb una actitud, els ho deia abans, de desprendre. Crec que hem de ser més despresos. Perquè si volem un futur amb actitud de conservar, de dir nosaltres, no només culturalment, sinó socialment i econòmicament, som això, i no ens volem moure, patirem. Per tant, penso que hem d'afrontar el futur amb actitud de desprendre, perquè probablement, algunes de les coses a què ara estem habituats, les haurem de deixar de fer, i això no vol dir que les coses noves que haurem d'agafar siguin millors o pitjors, però, probablement, seran diferents.

Per tant, l'actitud de cara al futur que jo dibuixo, és una actitud que comprèn ser més forts, més valents i més despresos.

Acabo ja. Com a ciutadans i ciutadanes de Mataró que volen continuar sent mataronins i traspasar l'orgull de ser-ho a les generacions futures, els convido a estar preparats per a acceptar totes aquestes coses que jo els he dit. Estar preparats, tant des de l'Administració com des de la societat.

Mataró sempre ha estat en el context que jo abans definia com a mitjana del país. Des del segle xv o el segle xvi, en la represa econòmica diguem-ne moderna, en la industrialització, sempre hi hem estat. En aquests moments hi continuem estant. Som una de les poques poblacions de Catalunya de la nostra mida que en aquests moments està creixent. Hem adaptat continuadament la nostra economia i la nostra organització als canvis que s'han anat produint i, per tant, jo crec que tenim un cert grau de coneixement i d'experiència per a poder dir que, en el futur, continuarem estant en el terme mitjà del que és el nostre espai socioeconòmic, el nostre espai occidental. I, si volen vostès, continuarem estant a la mitjana del país.

Jo crec que la història ens ha d'ajudar a veure el futur amb tranquil·litat, perquè, fins avui, Mataró se n'ha sortit sempre. I la ciutat tindrà capacitat per a continuar progressant en el futur, si tots plegats som més forts, més valents i més despresos, no només els mataronins, sinó també els catalans, els espanyols, els europeus, per entendre'ns. I continuarem essent una bona ciutat de cara a tot aquest segle xxi.

Aquesta és la meua visió, que jo els agraeixo que m'hagin escoltat. I retornant a les paraules inicials, potser els pot haver decebut, o potser poden haver pensat que no els he dit res original, però crec que tenien dret a conèixer el que el seu alcalde, que ho és per la voluntat dels ciutadans, pensa en aquests moments quan enfoca el començament del segle xxi.

Moltes gràcies per la seva atenció.

Manuel Mas i Estela